

يو هاتي ڊپر خفه وُ- هغه سره چا ملگرتيا نه
کوله- د ځنگل ټول ځناور به د هغه په ليدو
اخوا دي خوا سول- هغه په دې نه پوهېدلو چي
د ځنگل ټول ځناور ولي د ده څخه داسې ډډه
کوي؟ هغه څه وکړي او چاته ووايي-

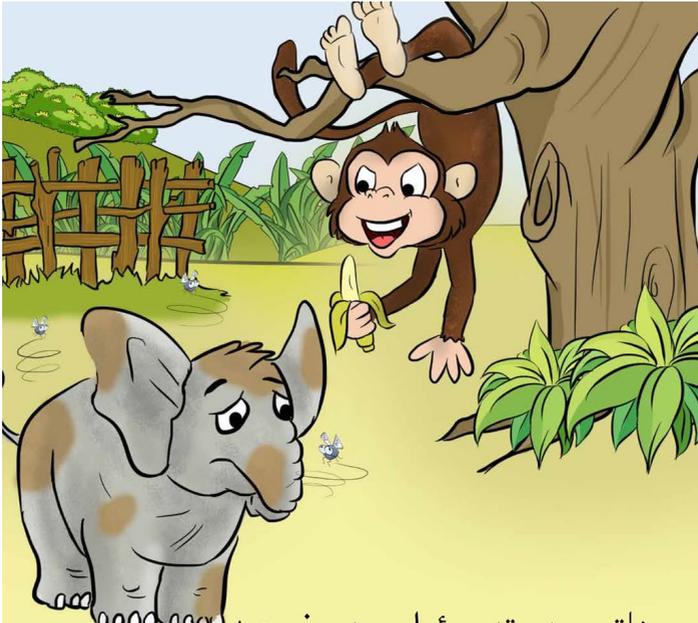
①

هغه ووئيل، راسه چي د اير نه پوښتنه وکړم
ايره وروره!

د ځنگل يمه هاتي څوک مي نه کوي دوستي
اير سترگي پورته کړې او په خپل دروند زغ
ئي ووئيل!

”خه ورخه، خه ورخه ته ترلښتي خه ورخه
سيند لره هم ته ورخه سمندر لره هم ته ورخه“
هاتي خفه سو او د هغه ځای څخه روان سو-

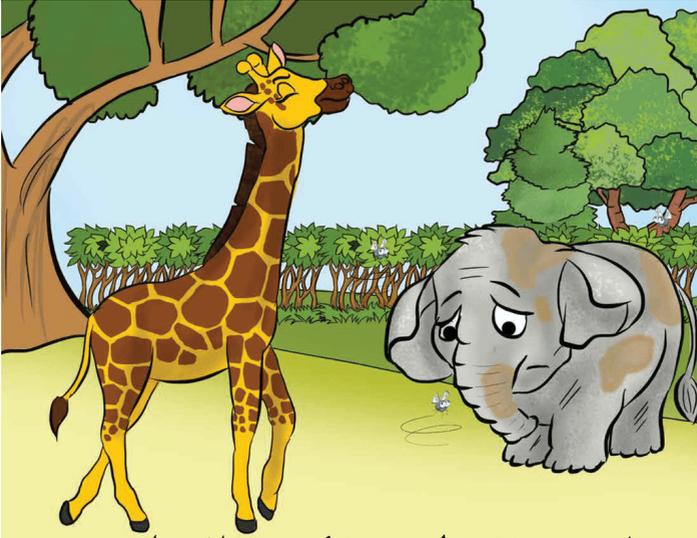
هاتي بيزو ته ووئيل: بيزو خوري!
د ځنگل يمه هاتي څوك مي نه كوي دوستي
بيزو سر راتاؤ كړو او وئي وئيل
”څه ورځه، څه ورځه ته ترلبنستي څه ورځه
سپيند لره هم ته ورځه سمندر لره هم ته ورځه“
هاتي وربوز وړان كړ او د هغه ځاى څخه هم
روان سو-

هاتي له گيڊرہ په مخه ورغله- هغه په دې
خيال ورنزدی سو چي خپل خفگان به ورته
بيان کړي- گيډرې د لاس په اشاره هاتي منع
کړو او ورته ئي ووئيل!
”خه ورخه، خه ورخه ته ترلبنتي خه ورخه
سيند لره هم ته ورخه سمندر لره هم ته ورخه“

د هاتي خفگان نور هم سپوا سو چي چاته خپل
غم ووايي؟ په دې کي سويه راغله هاتي ريغ
ورکړو اي سويې خورې!
د ځنگل يمه هاتي څوک مي نه کوي دوستي
سويه رانزدې سوه، مخ ځيني ئي واروو او په
منډه کي ئي ووئيل!
”څه ورځه، څه ورځه ته ترلبنستي څه ورځه
سيند لره هم ته ورځه سمندر لره هم ته ورځه“

هاتي ډپر خفه ولاړو- هغه يوه زرافه وليده چي
د ونې څخه يې پاني خوړلې- هاتي ورته ووييل،
گوره زرافي خوري!
د ځنگل يمه هاتي څوک مي نه کوي دوستي
زرافي په خفگان غړۍ لاندې کره او ورته وئي
وييل!

”څه ورځه، څه ورځه ته ترلښتي څه ورځه
سيند لره هم ته ورځه سمندر لره هم ته ورځه“

د هاتي زړه مات سو- پر مخ يو زېبرا راروانه
وه- هاتي چي وليده نو ډېر خوشحاله سو-
هغه ته ئي ووئيل زه ډېر خفه يم- زېبرا ورته د
لښتي طرف ته اشاره وكړه او ورته وئې وئيل:
”خه ورخه، خه ورخه ته ترلښتي خه ورخه
سیند لره هم ته ورخه سمندر لره هم ته ورخه“

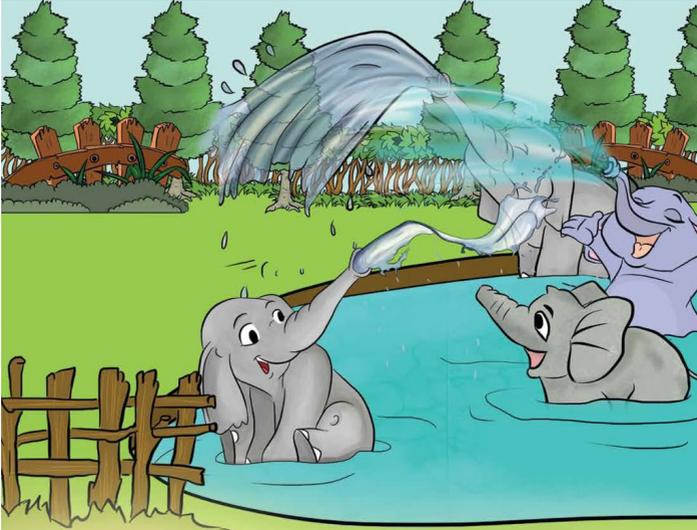
هاتي چي د ځنگل مينځ ته ورسېدو نو د يوې
ونې نه بڼم ريغ ور وکړو! "څه چل دی هاتي
وروره! ولې خفه ئي؟" هاتي ووئيل!
د ځنگل يمه هاتي څوک مي نه کوي دوستي
بڼم سمدستي ووئيل،
"څه ورځه، څه ورځه ته ترلښتي څه ورځه
سيند لره هم ته ورځه سمندر لره هم ته ورځه"
د هاتي صبر تمام سو- او په چغو چغو په ژړا
سو-

يوه خنگلي مېښه راغله- د وني لاندي
کښيناسته او د هاتي نه ئې پوښتنه وکړه-
”وئ خاږ، هاتي وروره! دا ژاړې ولي؟“ هاتي
ووئيل، ”نو ولي به نه ژاړم، چي چاله هم
ورخم نو بس دا راته وايي، خو زه ولي لښتي
له لار سم؟ زه ولي سيند له لارم سم؟ زه ولي
سمندر له لار سم؟“ چي هاتي غلي سو نو
مېښه ورنزدې سوه او دلاسه ئې ورکړه-

مېښې د هاتي په خړتم لاس کېښوده او وئي
وئيل، گوره وروره! ته لامبې نه، خيرن خيچن
ئي، سخا بوي درنه ځي- ځکه ټول ځناور ستانه
کرکه کوي- هغوي تاته سخا هاتي وايي- په
دې وجه درسره دوستي نه کوي-
”څه ورځه، څه ورځه ته ترلښتي څه ورځه
سيندر لره هم ته ورځه سمندر لره هم ته ورځه“

اوس هاتي پوهه سو، چي د ځنگل ټولو
ځناورو د ده نه ولي ډډه كوله- د هغه سترگي
و پرقيدي او د سيند طرف ته ئي منډه كړه-
ور غوټه سو او په لامبلو ئي د ځان نه ټول
خيري لري كړي- نورو هاتيانو پرې هم اوبه
واچولي او داسې يې پاك كړه چي څرمن
ئې وپرقيده- اوس د ځنگل ټول ځناور د ده
دوستان شول-

بگ بکس

د دوہم جماعت د پاره

پاکستان ریډنگ پراجیکټ (USAID-funded Pakistan Reading Project) پینځه کلن پروگرام د ۷ جی، د بین الاقوامی ترقی د پاره امریکائی اداره (USAID) په مدد سره چلیږي. د دې پروگرام مقصد په پاکستان کې د صوبائی او علاقائی تعلیمی محکمو په تعاون سره د ډډه کوونکیو د لوستلو مهارتونه ښه کول دي. په دې لړ کې پاکستان ریډنگ پراجیکټ د زده کوونکیو د پښتو لوستلو مهارتونو د پرمختګ د پاره مختلف تکنیکي، تعلیمی او د ښوونې مواد تیار کړي دي.

بگ بکس د دې تعلیمی موادو یو مهمه برخه ده. د 24 هفتو د پاره 12 بگ بکس لیکلې شوي دي. یو بگ بک په دوه هفتو کې لوستلې شي. استاذان به دا بگ بکس د 'اوچت اواز' په طریقه لولي. د هر بگ بک په وروستی مخ د استاذانو د پاره د دې هفتې د لوستلو مهارتونو سرګرمی ورکړي شوي دي. استاذان دې په هفته کې دوه ورځې دا سرګرمی ضرور وکړي. د بگ بک لوستلو په وخت د دې خبرې خیال وساتئ چې ماشومانو ته ټوله قیصی او رولې شي. د دې کتابونو لیکلو په وخت مختلف اصول د نظر لاندې ساتلې شوي دي. مثلاً د مخصوصو موضوعاتو انتخاب، د ماشومانو ځنې سطح، ساده او مناسب ټکي او د ماشومانو دلچسپي برقرار ساتلو د پاره واضحه تصویري ځاګې پیش کول وغیره.

د دې محنت په نتیجه کې به استاذان د ماشومانو د لوستلو مهارتونه مشلاً صوتي اګهي، د غږنو علم، د ټکیو ذخیره، د لوستلو رواني، او د تفهیم صلاحیتونو ته وده ورکړي شي. دا کتابونه به په خصوصي توګه د لټبرپریو برخه وي چې راتلونکي ماشومان ترې هم ګټې تر لاسه کړي او د پښتو په لوستلو کې به د دلچسپي، د سلسله هم روانه وي. موخه هیله لرو چې د بې اړ بې دا محنت د بلوچستان په پرائمري سکولونو کې د لوستلو معیار ښه کولو کې معاون ثابت شي.

پاکستان ریډنگ پراجیکټ کې لاندیني تعلیمی او د ښوونې مواد شامل دي:

- تې اې جې ماډیولز
- سېقي منصوبې
- ویدویوز
- بگ بکس
- فلپین کارونه
- د اړکانو چارټونه

د چپایی په وخت د دې موادو د هر قسمه غلطی نه د پاک ساتلو د پاره په زړه پورې کوشش شوی د ۷. بیا هم که چېرې د لوستلو په وخت تاسو ته په دې ځه قسمه غلطی ښکاره شوه نو مهرباني وکړئ د دې باره کې زړ تر زړه د پاکستان ریډنگ پراجیکټ ضلعي یا صوبائی دفترونه خبر کړئ. د دې تعاون د پاره به موږ ستاسو مننه کوؤ.

د استاذانو د پاره لارښوونې

پاملرنه استاذان دي هر ورځ ماشومانو ته ټوله قيصه اوږو او په لاندیني لارښوونو دي عمل کوي.

دويمه ورځ (د ارکانو مشق)

تر لوست وروسته

« کيدې سې چې ستاسو په ټولگي کې څينې داسې لوستونکي هم وې چې مورنې ژبه يې پښتو نه وي. دا لاندیني سوالونه يوآخي د دغو لوستونکو څخه وپوښئ. »
 « په سر ياره عنوان څښتن هانې. نه اشاره وکړئ او پوښتنه وکړئ، ناسو خپله ژبه کې دي نه څه وايي؟ »
 « په دويم مخ د آيزر ښکې وپاڼين او پوښتنه وکړئ. ستاسو په ژبه کې دې نه څه وايي؟ »
 « په درېيم مخ جمله هانې شادو ته وويل: بيړو خوږې. د څنگل بيمه هانې. څوک زاسره نه کوي دوستې. ولولئ او ماشومانو ته په خپله ژبه کې دا جمله د لوستلو ووياست؟ »
 « په يوولسم مخ دمه واځلئ او جمله د ناترانو او د لب و لهجې ښکته پورته والي سره ولولئ: هانې په څرتم لاس کښيږود او وني وويل. گوره هانې ته لامبي نه. څيرن څيچن يې. په يوې درنه څې ماشومانو ته خپله ژبه کې دا جمله د لوستلو ووياست. »
 « ماشومانو ته ټکي ووياست او د دروېمې برخې پوښتنه ترې وکړئ. لکه: واله! دا څرتم، دوستي، څيرن، مستنډر، لومړه ټکي لپسې هانې. څرتم، دوستي، څيرن، مستنډر، لومړه

لومړۍ ورځ

خبرې اثرې بېش گوښې او زاړه معلومات،
 تر لوستلو مخکې
 « ماشومانو ته د قيصې د سرپايې ټوډلو په وخت پوښتنه وکړئ. د قيصې د عنوان نه تاسو ته د دې قيصې باري کې څه معلومات تر لاسه کيږي. »
 « ستاسو په خيال دا قيصې د څه په باري کې ده؟ »
 « د قيصې دروېمې مخ پرانيځن او پوښتنه وکړئ چې مور به دا قيصې د کوم ځای نه شروع کوو؟ »
 « د لوست په منځ کې
 « د دويم مخ ښکس ټوډلو په وخت پوښتنه وکړئ. هانې ولې څخه دي؟ »
 « په اووم مخ پوښتنه وکړئ. ستاسو په خيال په زرافه هانې نه څه خبره کوي؟ »
 تر لوست وروسته
 « خپلې خوښې د دؤ سوالونو پوښتنه وکړئ »
 « اوږخ وپاڼين او پوښتنه وکړئ. ددې مخ دروېمې او اخري ټکي څه دي؟ »
 « په دې قيصې کې څه ستونزه مخې ته سوي ده؟ »

څلورمه ورځ

خبرې اثرې د ذاتي ژوند په هکله،

تر لوست وروسته

« هانې ولي غښتن؟ »
 « هانې کومو کومو ځناورو سره ليدل کتل وکړل؟ »
 « هانې په اوسن جا سره ليدو له څه؟ »
 « مېښتې هانې ته رښتيا خبره وکړه که نه؟ څنگه؟ »
 « د قيصې کومه برخه پوره خوښه سو؟ ولې؟ »
 « که څرې ستاسو يو دوست د هانې په شان گنده وي نو تاسو به ورته څه مشوره ورکړئ؟ »
 « تاسو سره ژرې چرته وله تهر يا لپسې شته؟ په دې کې صفا اوپه دې که سخا؟ »

دريسه ورځ

ذخيره الفاظ، مورنې ژبه د ماحول ژبه

تر لوست وروسته

« په دروېمې مخ جمله د څنگل ټول ځناور به د هغه په ليدو اخوا دي خوا سول. استعمال کړئ او يو مثال ورکړئ لکه دهانې دوستان به د هغه په ليدو اخوا دي خوا سول. د چملو جوړولو په وخت د ماشومانو مرسته وکړئ. »
 « په اتم مخ جمله د هانې زړه مات سو. مطلب دی - څخه گډل او د ماشومانو د پوهې د باري مثال ورکړئ لکه په امتحان کې په خپل گډلو د مامزين زړه مات سو. په چملو جوړولو کې د ماشومانو مرسته وکړئ. »
 « په دولسم مخ دا جمله اوس هانې پوه سو. چې د څنگل ټولو ځناورو دده نه ولي ډډه کوله. ماشومانو ته د دې د مطلب پوښتنه وکړئ يا وضاحت وکړئ چې هانې نه په ټولو ځناورو ولي ډډه کوله؟ »